

SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2018)0459

Vietnam, zlasti položaj političnih zapornikov

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2018 o Vietnamu, zlasti položaju političnih zapornikov (2018/2925(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, zlasti z dne 14. decembra 2017 o svobodi izražanja v Vietnamu, zlasti primeru Nguyen Van Hoaja¹, in z dne 9. junija 2016 o Vietnamu², zlasti glede svobode izražanja,
- ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med EU in Vietnamom, podpisanega 27. junija 2012,
- ob upoštevanju sedmega dialoga med EU in Vietnamom o človekovih pravicah z dne 1. decembra 2017,
- ob upoštevanju izjave uradne govornice Evropske službe za zunanje delovanje z dne 9. februarja 2018 o kaznovanju zagovornikov človekovih pravic v Vietnamu in z dne 5. aprila 2018 o kaznovanju aktivistov na področju človekovih pravic v Vietnamu,
- ob upoštevanju lokalne izjave Evropske unije z dne 20. avgusta 2018 o nedavni obsodbi Le Dinh Luonga,
- ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic,
- ob upoštevanju izjave strokovnjakov OZN z dne 23. februarja 2018, v kateri pozivajo k izpustitvi aktivistov, zaprtih zaradi protestiranja proti razlitju toksičnih snovi, in z dne 12. aprila 2018, v kateri pozivajo k spremembam po zaprtju zagovornikov pravic,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, h kateremu je Vietnam pristopil leta 1982,
- ob upoštevanju sklepa evropske varuhinje človekovih pravic z dne 26. februarja 2016 v

¹ UL C 369, 11.10.2018, str. 73.

² UL C 86, 6.3.2018, str. 122.

primeru 1409/2014/MHZ o tem, da Evropska komisija ni vnaprej ocenila učinka prostotrgovinskega sporazuma med EU in Vietnamom na človekove pravice,

- ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker naj bi po podatkih iz podatkovne zbirke vietnamskih političnih zapornikov, pripravljene v okviru projekta „The 88 Project“, zaporno kazen v Vietnamu prestajalo 160 aktivistov, okrog 16 pa jih je priprtih in čakajo na sojenje;
- B. ker vietnamske oblasti še naprej zapirajo, pridržujejo, nadlegujejo in ustrahujejo zagovornike človekovih pravic, novinarje, blogerje, odvetnike za človekove pravice in aktiviste civilne družbe v državi; ker zagovorniki človekovih pravic zaradi dela na področju človekovih pravic in uveljavljanja temeljne pravice do svobode izražanja na spletu ali drugje prestajajo dolgoletne zaporne kazni, kar je v nasprotju z obveznostmi, ki jih ima država po mednarodnem pravu;
- C. ker so politični aktivisti in aktivisti na področju človekovih pravic v priporu zaprti v težkih pogojih in nimajo dostopa do zdravstvene oskrbe, pravnega svetovanja in stika z družino;
- D. ker je svoboda veroizpovedi v Vietnamu zatirana, pripadniki katoliške cerkve in drugih nepriznanih verstev, kot so Združena vietnamska budistična cerkev, več protestantskih cerkva, pa tudi etnična manjšina Montagnardov, pa so še naprej žrtve hudega verskega preganjanja;
- E. ker je bil Hoang Duc Binh obsojen na 14 let zavora, ker je na blogu pisal o protestih zaradi katastrofe, ki jo je povzročila jeklarna Formosa; ker je bil Nguyen Nam Phong obsojen na dve leti zavora, ker med vožnjo na protest domnevno ni hotel izpolniti ukazov javnih uslužbencev; ker sta oba veliko prispevala k ozaveščanju javnosti in k temu, da jeklarna Formosa odgovarja za različne toksičnih snovi;
- F. ker so bili aprila 2018 člani skupine Bratstvo za demokracijo v okviru obsežnega izvrševanja določb kazenskega zakonika o nacionalni varnosti obsojeni na zaporno kazen od 7 do 15 let; ker je bil septembra 2018 Nguyen Trung Truc, prav tako član te skupine, obsojen na 12-letno zaporno kazen, ker naj bi skušal strmoglaviti državo;
- G. ker je bil Le Dinh Luong, zagovornik človekovih pravic, ki se je mirno zavzemal za spodbujanje in varstvo človekovih pravic, 16. avgusta 2018 v skladu z določbami kazenskega zakonika o nacionalni varnosti obsojen na 20 let zavora in 5 let hišnega pripora; ker predstavniki delegacije EU in veleposlaništev držav članic EU niso smeli opazovati sojenja; ker obstajajo številni drugi primeri zagovornikov človekovih pravic in drugih zapornikov vesti, ki jih je doletela podobna usoda;
- H. ker so skupina strokovnjakov OZN, posebni poročevalci za položaj zagovornikov človekovih pravic, glavni poročevalci delovne skupine za samovoljna pridržanja in posebni poročevalci za spodbujanje in varovanje pravice do svobode mnenja in izražanja 12. aprila 2018 Vietnam pozvali, naj ne zatira civilne družbe in nasprotno mislečih;
- I. ker vietnamski kazenski zakonik vsebuje represivne določbe, ki se zlorablajo za utišanje, aretacijo, pridržanje, kaznovanje ali omejevanje dejavnosti aktivistov na področju človekovih pravic, nasprotno mislečih, odvetnikov, sindikatov, verskih skupin

in nevladnih organizacij, zlasti tistih, ki izražajo kritična stališča do vietnamske vlade;

- J. ker vietnamska vlada še naprej prepoveduje delovanje neodvisnih in zasebnih medijev ter strogo nadzoruje radijske in televizijske postaje ter tiskane publikacije; ker je narodna skupščina aprila 2016 sprejela zakon o medijih, ki močno omejuje svobodo tiska v Vietnamu;
 - K. ker je vietnamska narodna skupščina 12. junija 2018 sprejela zakon o kibernetiki varnosti, da bi poostrila spletni nadzor, v skladu s katerim morajo ponudniki izbrisati objave, ki naj bi ogrožale nacionalno varnost; ker ta zakon močno omejuje svobodo izražanja na spletu, njegov cilj pa je močno omejiti pravico do zasebnosti;
 - L. ker je 1. januarja 2018 v Vietnamu začel veljati prvi zakon o prepričanju in veri, ki vse verske skupine v državi obvezuje, da se registrirajo pri pristojnih organih in jih obveščajo o svojih dejavnostih; ker lahko pristojni organi zavrnejo ali ovirajo registracijo in prepovedo verske dejavnosti, ki so po njihovem mnenju v nasprotju z javnim interesom, javnim redom ali narodno enotnostjo; ker je s tem zakonom vlada institucionalizirala vmešavanje v verske zadeve in državni nadzor verskih skupin;
 - M. ker se Vietnam v indeksu svobode medijev za leto 2018 organizacije Novinarji brez meja med 180 državami uvršča na 175. mesto;
 - N. ker se v Vietnamu še vedno izvaja smrtna kazen, število usmrtitev pa ni znano, saj oblasti statistične podatke o smrtni kazni obravnavajo kot državno skrivnost; ker je Vietnam januarja 2018 število kaznivih dejanj, ki se kaznujejo s smrtjo, zmanjšal z 22 na 18;
 - O. ker Vietnam še ni ratificiral temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela, namreč konvencije št. 98 o pravici do organiziranja in kolektivnega pogajanja, konvencije št. 105 o odpravi prisilnega dela in konvencije št. 87 o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic;
 - P. ker je dialog o človekovih pravicah med EU in Vietnamom pomembno orodje za celovito razpravo o vprašanjih, ki so pomembna za EU, vključno s spoštovanjem temeljnih pravic svobode izražanja, združevanja in mirnega zbiranja; ker mora odnos med Evropsko unijo in Vietnamom temeljiti na spoštovanju človekovih pravic, demokraciji in pravni državi ter spoštovanju povezanih mednarodnih standardov;
 - Q. ker obstaja jasna povezava med sporazumom o partnerstvu in sodelovanju ter sporazumom o prosti trgovini med EU in Vietnamom v okviru katerih sta se obe strani zavezali izpolnjevanju svojih obveznosti na področju človekovih pravic;
1. obsoja nenehne kršitve človekovih pravic v Vietnamu, vključno z obsodbami, političnim zastraševanjem, nadzorom, nadlegovanjem, napadi in nepravičnimi sodnimi postopki, katerih tarča so politični aktivisti, novinarji, blogerji, disidenti in zagovorniki človekovih pravic zato, ker na spletu in zunaj njega izvršujejo svojo pravico do svobode izražanja, pri čemer ta država očitno krši svoje mednarodne zaveze glede človekovih pravic;
 2. vietnamske oblasti poziva, naj nemudoma in brezpogojno izpustijo vse zagovornike človekovih pravic in zapornike vesti, ki so bili pridržani ali obsojeni zgolj zaradi uveljavljanja pravice do svobode izražanja, vključno z Hoang Duc Binhom, Nguyen

Nam Phongom, Nguyen Trung Trucom in Le Dinh Luongom, ter naj umaknejo vse obtožbe proti njim;

3. ponovno poziva vietnamske oblasti, naj odpravijo vse omejitve za zagovornike človekovih pravic in opustijo njihovo preganjanje ter zagotovijo, da bodo lahko vedno opravljali svoje legitimne dejavnosti spodbujanja človekovih pravic, brez strahu pred maščevanjem in brez omejitev, vključno s sodnim pregonom; poziva vietnamsko vlado, naj odpravi vse omejitve svobode veroizpovedi in odpravi nadlegovanje verskih skupnosti;
4. vztraja, da mora vietnamska vlada zagotoviti, da bo ravnanje z zaporniki v skladu z mednarodnimi standardi; poudarja, da je pravica do stika z odvetniki, zdravstvenima osebjem in družinskimi člani pomembna varovalka zoper mučenje in grdo ravnanje in bistvenega pomena za pravično sojenje;
5. obsoja zlorabo represivnih pravnih določb, ki omejujejo temeljne pravice in svoboščine; poziva vietnamske oblasti, naj razveljavijo, pregledajo ali spremenijo vse represivne zakone, zlasti kazenski zakonik, zakon o kibernetiki varnosti in zakon o prepričanju in veri, ter zagotovijo, da bo vsa zakonodaja skladna z mednarodnimi standardi in obveznostmi na področju človekovih pravic, vključno z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah, katerega podpisnik je tudi Vietnam; poziva vlado, naj zakonodajo, ki ureja javna zborovanja in demonstracije, uskladi s pravico do svobodnega zbiranja in združevanja;
6. poziva Vietnam, naj podpiše in ratificira vse ustrezne konvencije Organizacije združenih narodov o človekovih pravicah in Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča ter konvencije Mednarodne organizacije dela št. 87, št. 98 in št. 105;
7. poziva Vietnam, naj izda stalno vabilo za posebne postopke Sveta OZN za človekove pravice, zlasti posebnega poročevalca za svobodo mnenja in izražanja ter posebnega poročevalca za zagovornike človekovih pravic;
8. poziva vietnamske oblasti, naj priznajo neodvisne delavske sindikate;
9. poziva EU, naj spremlja razmere in sodeluje z organi in vsemi deležniki, da bi se izboljšalo stanje človekovih pravic v Vietnamu;
10. ponavlja svoje nasprotovanje smrtni kazni v vseh okoliščinah; poziva vietnamske oblasti, naj uvedejo takojšen moratorij za uporabo smrtne kazni, kar bi bil prvi korak k njeni odpravi; vietnamske oblasti poziva k ponovnemu pregledu vseh smrtnih obsodb, da bi zagotovili, da so se pri teh sodnih postopkih spoštovali mednarodni standardi;
11. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in Komisijo, naj dejavno podpreta skupine civilne družbe in posameznike, ki zagovarjajo človekove pravice v Vietnamu, tudi tako, da pozoveta k izpustitvi zagovornikov človekovih pravic in zapornikov vsakič, ko imata stik z vietnamskimi oblastmi; poziva delegacijo EU v Hanoju, naj zagotovi vso ustrezno podporo zaprtim zagovornikom človekovih pravic in zapornikom vesti, vključno s pripravo obiskov v zaporih, spremljanjem sojenj in zagotavljanjem pravne pomoči;
12. poziva države članice EU, naj povečajo pritisk za spodbujanje konkretnih izboljšav na področju človekovih pravic v Vietnamu, tudi med prihodnjim splošnim rednim

pregledom Vietnama v okviru Sveta OZN za človekove pravice;

13. ponovno poziva, naj se na ravni EU prepovejo izvoz, prodaja, posodabljanje in vzdrževanje vseh oblik varnostne opreme za države, ki imajo zaskrbljujočo preteklo prakso na področju človekovih pravic, če se ta oprema uporablja ali bi se lahko uporabila za notranjo represijo, kar vključuje tudi tehnologijo za internetni nadzor;
14. pozdravlja okrepljeno partnerstvo in dialog o človekovih pravicah med EU in Vietnamom in opozarja na pomen tega dialoga kot ključnega instrumenta, ki bi ga lahko učinkovito uporabili, da bi Vietnamu pomagali in ga spodbujali pri izvajanju potrebnih reform; odločno spodbuja Komisijo, naj uvede primerjalna merila in mehanizme za spremljanje, da bi sledila napredku dialoga;
15. poziva vietnamsko vlado in EU kot pomembni partnerici, naj se zavežeta k večjemu spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin v državi, saj je to temelj dvostranskih odnosov med Vietnamom in Unijo, zlasti zaradi prihodnje ratifikacije sporazuma o prosti trgovini med EU in Vietnamom ter sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med EU in Vietnamom;
16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, generalnemu sekretarju Združenja držav jugovzhodne Azije (ASEAN), vladi in narodni skupščini Vietnama, visoki komisarki OZN za človekove pravice in generalnemu sekretarju Združenih narodov.